

Infuzemi vitaminu C proti rakovině

Rozhovor s PharmDr. Zdeňkem Procházkou, ředitelem společnosti Edukafarm

Pane doktore, nedávno jste v Praze vedl tiskovou konferenci, kde byl prezentován účinek vitaminu C proti nádorům. Můžete to vysvětlit?

Infuzní dávka vitaminu C působí na dvou úrovních, má duální účinek. Zatímco zdravé buňky chrání účinkem antioxidantním a podporuje protinádorovou imunitu, na některé typy nádorových buněk působí prooxidačně, blokuje jejich množení a vede k jejich destrukci, protože vyhradně v okolí nádorové buňky je přítomno prostředí (díky přítomnosti iontů mědi, železa a zvýšené aciditě), s nímž vitamin C tvoří peroxid vodíku, který je schopen nádorovou buňku zničit. To je i zdůvodněním, proč autoři amerických klinických studií pojmenovali infuzní terapii vitaminem C jako netoxickou chemoterapii. Mechanismů působení vysokých koncentrací vitaminu C na nádorové buňky je popsáno více, nicméně tento se považuje za hlavní.

Moje otázka mířila zejména na onkologické pacienty...

Zmíněnou dávku lze považovat za startovací u onkologických pacientů, kteří trpí značným nedostatkem vitaminu C, jelikož jeho kapacitu vyčerpává vysoká spotřeba vitaminu C na poli protinádorové imunity. Tato startovací dávka 0,1 g/kg může být postupně zvyšována až na zhruba 1,0 g/kg tělesné hmotnosti. Taková dávka již podporuje nejen protinádorovou imunitu, ale také základní protinádorovou léčbu, protože stejně jako chemoterapeutikum působí na nádorovou buňku efektem prooxidačním. Ovšem, jak jsem už řekl, současně chrání svým antioxidantním efektem okolní zdravé buňky. Těmito svými duálními vlastnostmi se stává „nadčasovou a bezpečnou“ cestou léčby, kterou lze využít v kombinaci s radio/chemoterapií a také samostatně u pacientů, kteří nemohou být léčeni konvenčními chemoterapeutiky. Tento přístup je vhodné zvolit preventivně také v době remise, kdy pacient po radio/chemoterapii nemá žádné příznaky, nejsou ani patrné známky nádoru, ovšem po určitém čase dojde k opětovnému vzplanutí nemoci.

Zástupci České onkologické společnosti (ČOS) tvrdí, že vysokodávkový vitamin C nelze použít jako protinádorový lék, protože chybí data III. fáze klinických studií. Můžete to vysvětlit?

Objev a vývoj nového léku je proces o mnoha krocích, které dělíme na 4 fáze. Od těchto kroků si slibujeme, že budou popsány vlastnosti léku, tj. farmakokinetika (vstřebávání, distribuce, vyloučení), farmakodynamika (mechanismus působení), bezpečnost a účinnost. Jak uvádí odborníci na tuto oblast, v současné době je dělení klinického hodnocení do 4 fází zastaralé, protože se jednotlivé fáze často prolínají. Toto se děje především u tradičně používaných látek, jejichž výzkum probíhá několik desetiletí. A to je také případ vysokodávkového vitaminu C, kde výzkum dospěl do fáze, kdy světová zdravotnická, respektive onkologická autorita, tj. National Institute of Health – National Cancer Institute (NIH/NCI) deklaroval toto stanovisko: „Vitamin C ve fyziologických dávkách působí antioxidantně; ve vysokých dávkách vitamin C působí na některé typy nádorových buněk prooxidačně, a tím potlačuje jejich množení (proliferaci); u onkologických pacientů zvyšuje kvalitu života a snižuje toxicitu protinádorové léčby; tyto vysoké dávky jsou velmi dobře snášeny“. Toto stanovisko je na internetu, každý si to může přečíst.

Takže americký NIH/NCI vysokodávkový vitamin C doporučuje na rozdíl od České onkologické společnosti, která volá po III. fázi klinických studií?

Volání po studiích III. fáze je sice oprávněné, ale reprezentuje získávání výsledků u jednotlivých typů nádorů. Tento výzkum poběží desítky let a my se do něj rádi s našimi onkologickými klinikami zapojíme. Ovšem podle NIH/NCI už na základě výsledků stávajících studií lze všeobecně považovat vysokodávkový vitamin C za bezpečný a využitelný v rámci protinádorové léčby, a proto má v USA tato terapie schválenou indikaci neoplastic diseases (nádorová onemocnění). Jinými slovy řečeno, jsme ve fázi, kdy nemůžeme ublížit, můžeme onkologickému pacientovi pouze pomoci. Vedle toho vidíme velmi neuspokojivé výsledky

protinádorové léčby. Toto stanovisko konstatovalo Světové onkologické fórum 2012. Stejný závěr přinesla i nedávno publikovaná metaanalýza 38 registračních klinických studií k současné protinádorové léčbě. Z těchto pohledů je postoj České onkologické společnosti příliš striktní. Na druhou stranu je potřeba říci, že tato odborná instituce lékařům používání vysokodávkového vitaminu C nezakazuje, pouze vyslovuje svůj názor, což je korektní.

Co tedy radíte onkologickému pacientovi, kterému některé onkologické kliniky odmítají infuzi s vysokou dávkou vitaminu C podat? To přece není fér!

Metaanalýza, kterou jsem zmínil v předchozí odpovědi, prokazuje, že pacienti, kteří byli léčeni moderními chemoterapeutiky a cílenou biologickou léčbou, měli vyšší riziko toxické smrti. To znamená, že i když je tato léčba vysoce účinná, není vždy tak bezpečná, jak bychom potřebovali. Vedle toho máme vysokodávkový vitamin C, který dle amerického NIH/NCI u onkologických pacientů zlepšuje kvalitu života a snižuje uvedenou toxicitu protinádorové léčby. Pokud tedy tuto elementární rovnici chápeme, pak je náš povinností infuzi gramových dávek vitaminu C aplikovat v rámci základní protinádorové terapie. Takže být na místě onkologického pacienta, nesmířil bych se s odmítnutím a vyhledal lékaře, který této terapii rozumí a realizuje ji v praxi.

Existují zkušenosti nějaké kliniky s velkým souborem onkologických pacientů, kteří byli léčeni vysokými dávkami vitaminu C?

Ano, například letos v červnu publikovala své zkušenosti s protinádorovými dávkami vitaminu C americká Riordan Clinic. Jednalo se o 1000 pacientů s karcinomem prsu, prostaty, plic, ledvin, slinivky, kůže, krve, močového měchýře a kostí. U těchto pacientů byly dosaženy výsledky odpovídající schopnosti vitaminu C vést nádorové buňky k zániku, potlačit jejich množení, působit proti metastázám a redukovat zánětlivé parametry. Podle terapeutického protokolu této kliniky byl vysokodávkový vitamin C podáván v dávkě 0,1 až 1,0 g/kg tělesné hmotnosti, což díky průměrné hmotnosti dané skupiny onkologických pacientů reprezentovalo v průměru startovací dávku 15 g 2–3krát týdně, která se postupně zvyšovala až na dávky 50 g, aplikované 2–3krát týdně v rámci 1 hodinu trvající infuze.

Kde je infuzní terapie dostupná?

Infuzní terapie vitaminem C je registrovaná Státním ústavem pro kontrolu léčiv a je vázána na lékařský předpis. Lidé, kteří se domnívají, že by pro ně byla vhodná infuzní léčba či preventivní kúra, mohou kontaktovat svého onkologa či praktického lékaře, protože tuto terapii může předepsat každý lékař. Místně příslušného lékaře, který se touto terapií zabývá, lze nalézt na internetové adrese www.vitamin-c-infuze.cz. Pacienti bez přístupu k internetu mohou kontaktovat informační centrum společnosti Edukafarm (tel.: 224 252 435, e-mail: info@edukafarm.cz), které lékaře doporučí.

PharmDr. Lucie Kotlářová